

Jacob ou les prémices de l'attachement à la terre...

Le projet messianique

L'installation en terre d'Israël

Le verset de berechit 37. 1 marque réellement un tournant dans le récit. Pour la première fois on parle d'une tentative d'installation définitive sur la terre de Canaan.

בראשית פרק לז

א וַיֵּשֶׁב יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מִגְוָרֵי אָבִיו בְּאֶרֶץ כְּנָעַן:

ב אֵלֶּה תִּלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף בֶּן שִׁבְעַ עָשָׂרָה שָׁנָה הָיָה רְעָה אֶת אָחִיו בְּצֹאן וְהוּא נָעַר אֶת בְּנֵי בְלָהָה וְאֵת בְּנֵי זְלֶפְחָה נְשֵׁי אָבִיו וַיָּבֵא יוֹסֵף אֶת דְּבַרְתָּם רְעָה אֶל אָבִיהֶם:

■ רש"י

וישב יעקב וגו' - אחר שכתב לך ישובי עשו ותולדותיו בדרך קצרה, שלא היו ספונים [הגונים] וחשובים לפרש היאך נתיישבו וסדר מלחמותיהם איך הורישו את החורים, פירש לך ישובי יעקב ותולדותיו בדרך ארוכה כל גלגולי סבתם, לפי שהם חשובים לפני המקום להאריך בהם. וכן אתה מוצא בעשרה דורות שמאדם ועד נח, פלוני הוליד פלוני, וכשבא לנח האריך בו. וכן בעשרה דורות שמנח ועד אברהם קצר בהם, ומשהגיע אצל אברהם האריך בו. משל למרגלית שנפלה בין החול, אדם ממשמש בחול וכוברו בכברה עד שמוצא את המרגלית, ומשמצאה הוא משליך את הצרורות מידו ונוטל המרגלית.

אלה תולדות יעקב - אלה של תולדות יעקב, אלה ישוביהם וגלגוליהם עד שבאו לכלל יישוב. סבה ראשונה יוסף בן שבע עשרה וגו' על ידי זה נתגלגלו וירדו למצרים. זהו אחר פשוטו של מקרא להיות [דבר] דבור על אופניו. ומדרש אגדה דורש, תלה הכתוב תולדות יעקב ביוסף מפני כמה דברים, אחת שכל עצמו של יעקב לא עבד אצל לבן אלא ברחל, ושהיה זיו איקונין של יוסף דומה לו, וכל מה שאירע ליעקב אירע ליוסף, זה נשטם וזה נשטם, זה אחיו מבקש להרגו וזה אחיו מבקשים להרגו, וכן הרבה בבראשית רבה (פד ו). ועוד נדרש בו וישב ביקש יעקב לישוב בשלוח, קפץ עליו רוגזו של יוסף. צדיקים מבקשים לישוב בשלוח אומר הקב"ה לא דיין לצדיקים מה שמתוקן להם לעולם הבא, אלא שמבקשים לישוב בשלוח בעולם הזה:

Genèse chapitre 37

- 1) Jacob demeura dans le pays des pérégrinations de son père, dans le pays de Canaan.
- 2) Voici l'histoire de la descendance de Jacob. Joseph, âgé de dix-sept ans, menait paître les brebis avec ses frères. Passant son enfance avec les fils de Bilha et ceux de Zilpa, épouses de son père, Joseph débitait sur leur compte des médisances à leur père.

- **Rachi :**

1) Jacob demeura ... : après t'avoir noté brièvement les séjours d'Esaü et de ses descendants- ni leur intérêt, ni leur importance ne justifiant un récit détaillé de leur installation et des guerres par lesquelles ils ont chassé les Horéens- la Torah va longuement te décrire l'installation de Jacob et de ses descendants, avec tout l'enchaînement des causes. Leur importance devant Dieu vaut qu'on s'y attarde. Tu as rencontré la même méthode à propos des dix générations qui vont d'Adam à Noé : untel eut pour fils untel... Mais lorsqu'on arrive à Noé, le récit est plus complet. De même pour les dix générations qui vont de Noé à Abraham on abrège. Arrivé à Abraham on s'étend longuement. Comparaison : une perle précieuse est tombée dans le sable. Quand on l'a trouvée, on jette les grains de sable et on garde la perle.

2) Voici les générations de Jacob : ... Le midrach explique encore [sur] IL DEMEURA : Jacob voulait demeurer en paix, mais des tourments lui viendront de Joseph. Les justes aspirent à demeurer en paix, alors le Saint-Béni-Soit-Il dit : Les justes ne se contentent-ils pas de ce qui leur est réservé dans le monde à venir, ils voudraient encore la paix dans ce monde-ci !